

Λύσεις Προβλημάτων

- Τα προβλήματα της κλάσεως **NPC** αντιμετωπίζονται με
  - **Προσεγγιστικούς αλγορίθμους**
    - προσπαθούν να βρουν την χρυσή τομή μεταξύ χρόνου και ποιότητας λύσεως
  - **Ευρετικές τεχνικές**
    - προσπαθούν να βρουν ακριβή λύση με συστηματική αναζήτηση στον χώρο των λύσεων

Προβλήματα Βελτιστοποιήσεως

- **Όριο αναλογίας μεγιστοποίησης/ελαχιστοποίησης**
  - ο λόγος C^*/C της βέλτιστης προς την προσεγγιστική λύση
  - Εάν ψάχνουμε για ελάχιστο, χρησιμοποιούμε τον λόγο C/C^*
- **ϵ -προσεγγιστικός αλγόριθμος**

$$|C^* - C|/C^* \leq \epsilon(n)$$

Κατηγορίες NPC βάσει ϵ

- **Πλήρως Προσεγγίσιμα**
  - διαθέτουν ϵ -προσεγγιστικό αλγόριθμο για οποιοδήποτε ϵ (σπάνια κατηγορία)
- **Μερικώς Προσεγγίσιμα**
  - διαθέτουν ϵ -προσεγγιστικό αλγόριθμο για *ορισμένες τιμές του ϵ* (εφ' όσον $\mathbf{P} \neq \mathbf{NPC}$)
- **Μη Προσεγγίσιμα**
  - δεν διαθέτουν ϵ -προσεγγιστικό αλγόριθμο για *κανένα ϵ* (εκτός κι αν $\mathbf{P} = \mathbf{NPC}$)

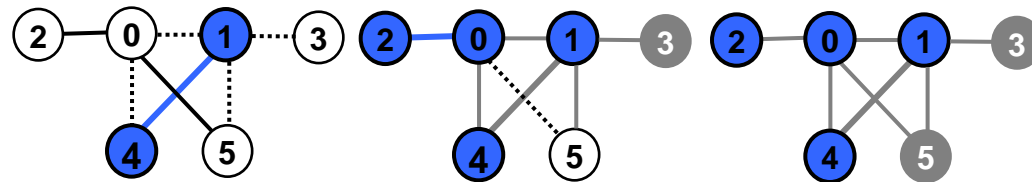
Κατηγορίες βάσει χρόνου

- **Πολυωνυμικού Χρόνου**
  - Εάν, για καθορισμένο ε , τρέχουν σε πολυωνυμικό χρόνο
- **Πλήρως Πολυωνυμικού Χρόνου**
  - εάν ο χρόνος τους είναι πολυωνυμικός ως προς τα n , $1/\varepsilon$

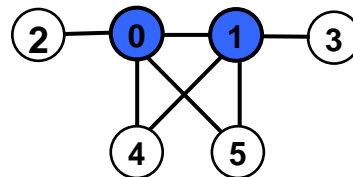
Κάλυμμα Κορυφής

- Πολύ απλός αλγόριθμος
  - Διαλέγουμε μία ακμή e
  - Τοποθετούμε τα άκρα της e στο κάλυμμα
  - Διαγράφουμε τις προσπίπτουσες στην e ακμές
  - Συνεχίζουμε μέχρι να διαγραφούν όλες οι ακμές

Προσεγγιστική
Λύση

Βέλτιστη Λύση

Ανάλυση Πολυπλοκότητας

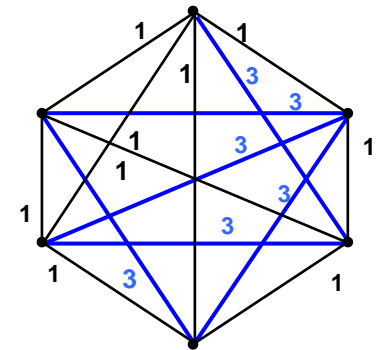
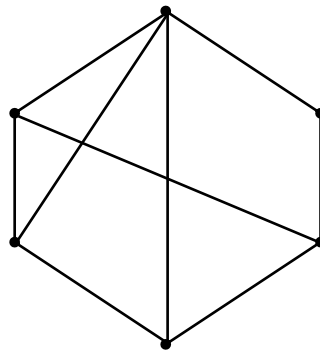
- Είναι 1-προσεγγιστικός:
  - Μέγεθος προσεγγιστικής λύσης $K = 2A$, όπου A το # ακμών που επιλέχθηκαν
  - $A \leq K^*$ (πρέπει να καλύπτει όλες τις ακμές, ενώ οι ακμές που επιλέχθηκαν δεν έχουν κοινές κορυφές) $\Rightarrow K/2 \leq K^* \Rightarrow K \leq 2K^*$

Περιοδεύων Πωλητής (TSP)

- Μη προσεγγίσιμο, γιατί διαφορετικά $\mathbf{P} = \mathbf{NPC}$

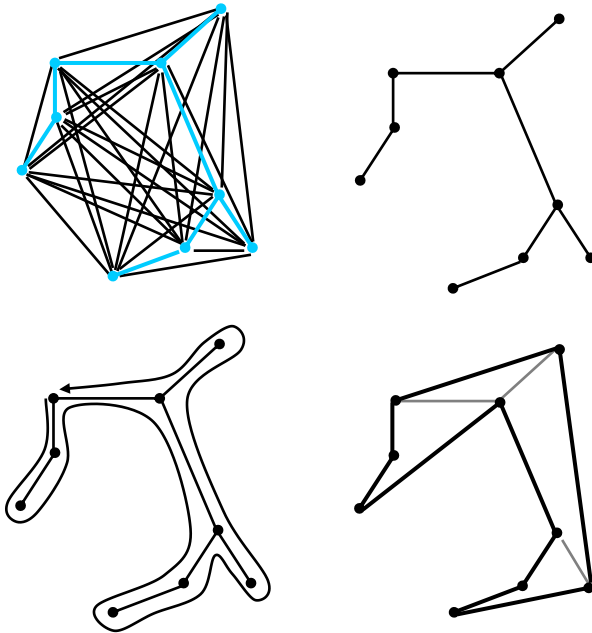
Αναγωγή του Κύκλος Hamilton σε TSP

- Βάρη στο πλήρες: 1 ή $2+V\varepsilon$
εάν ανήκει ή όχι στο αρχικό
- Εάν υπάρχει κύκλος, τότε
έχουμε κόστος ακριβώς V
- Διαφορετικά, έχουμε κόστος
 $\geq V-1+2+V\varepsilon = 1+V(1+\varepsilon)$.
- Οπότε, συγκρίνοντας το
κόστος με το $1+V(1+\varepsilon)$,
καταλαβαίνουμε εάν υπάρχει
ή όχι κύκλος στο αρχικό
γράφημα

Προσέγγιση TSP για Ευκλείδειες Αποστάσεις

- Υπόθεση: το γράφημα είναι πλήρες
- Σχηματισμός ΕΕΔ T
- Διαπέραση Euler, αποφεύγοντας τις κορυφές που έχουμε ήδη επισκεφτεί

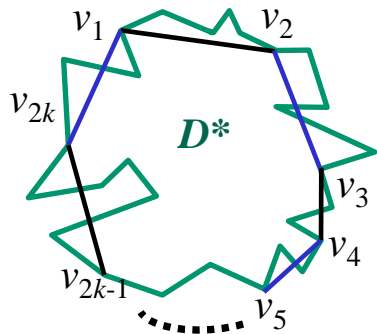
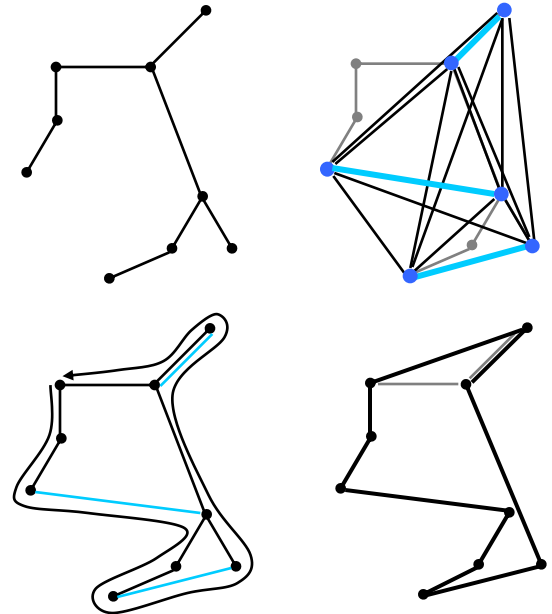
Ανάλυση

- Χρονική πολυπλοκότητα
  - πολυωνυμική
- Ποιότητα Αλγορίθμου
  - 1-προσεγγιστικός:
    - εάν από τον βέλτιστο γύρο D^* αφαιρεθεί μία ακμή, προκύπτει ένα Επικαλύπτον Δένδρο
    - Άρα, $\text{κόστος}(T) \leq \text{κόστος}(D^*)$
    - Όμως,

$$\text{κόστος}(D) \leq 2\text{κόστος}(T) \leq 2\text{κόστος}(D^*)$$

Καλύτερη Προσέγγιση

- Σχηματισμός ΕΕΔ T
- Ελαφρύτερο ταιρίασμα M των περιττού βαθμού κορυφών του T
- Εύρεση κύκλου Euler στο $T \cup M$ (γιατί;)
  - $c(T) \leq c(D^*)$ και
  - $c(D) \leq c(M) + c(T) \leq c(D^*) + 0.5 c(D^*)$,
 αφού:

$$D^* = (p_1 v_1 p_2 v_2 \dots p_{2k} v_{2k}) \Rightarrow$$

$$M_1 = (\{v_1, v_2\} \dots \{v_{2k-1}, v_{2k}\}) \text{ και}$$

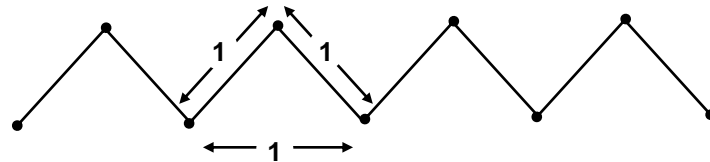
$$M_2 = (\{v_2, v_3\} \{v_4, v_5\} \dots \{v_{2k}, v_1\})$$

ταιριάσματα $\Rightarrow$

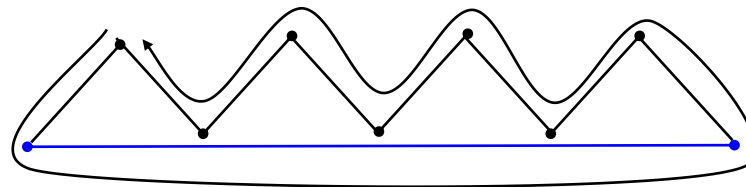
$$2c(M) \leq c(M_1) + c(M_2) \leq c(D^*)$$

Παρατήρηση

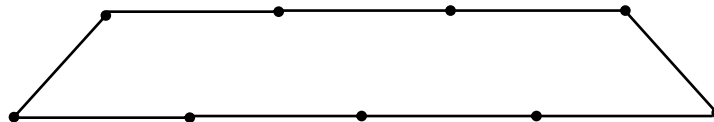
- Το όριο είναι «σφικτό»

Προσεγγιστική

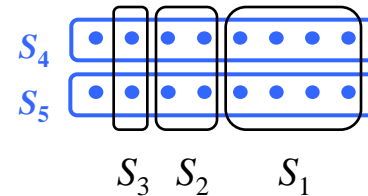
Βέλτιστη

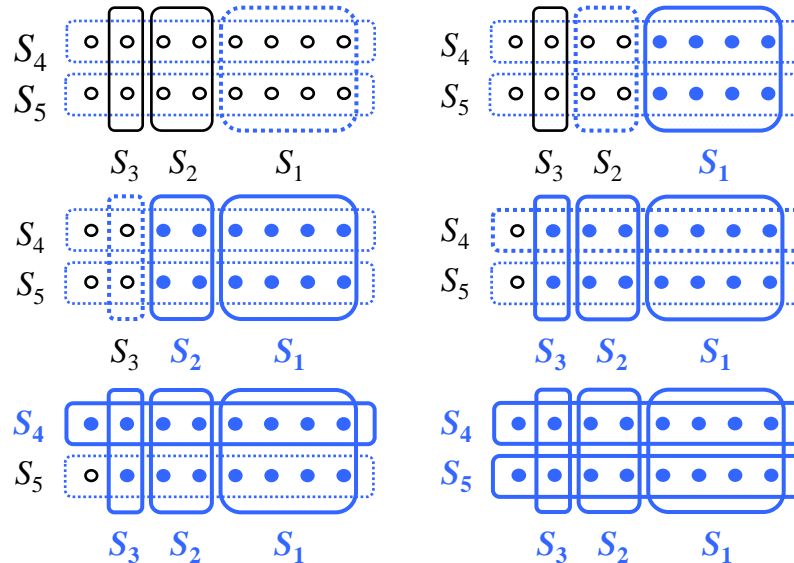
Κάλυμμα Συνόλου

- Όσο υπάρχουν ακάλυπτα σύνολα, διαλέγουμε αυτό με το μέγιστο πλήθος ακάλυπτων μελών

Βέλτιστη λύση

Προσεγγιστική

Ανάλυση

- Με χρήση επιμερισμένης αναλύσεως (amortization):
  - Κάθε φορά που διαλέγουμε ένα σύνολο S_i με x ακάλυπτα στοιχεία, πληρώνουμε μία μονάδα
  - Έτσι, κάθε στοιχείο s χρεώνεται $d(s) = 1/x$ μονάδεςΆρα,

$$|C| = \sum_s d(s)$$

- Έστω $S_j^* = \{s_{j_1}, \dots, s_{j_k}\}$ διάταξη των στοιχείων του S_j^* βάσει προσεγγιστικής καλύψεως. Τότε:
  - $d(S_j^*) \leq \sum_l 1/(|S_j^*| - l + 1) = O(\log |S_j^*|) \Rightarrow \sum_{S_j^*} d(S_j^*) \leq |C^*| \log \max(|S_j^*|)$
  - $|C| = \sum_s d(s) \leq \sum_{S_j^*} d(S_j^*) \leq |C^*| \log |S_j^*| \leq |C^*| \log n$

Σακκίδιο0/1

- Βάσει της τεχνικής της στρογγυλοποιήσεως (rounding):
  - Στρογγυλοποιούμε προς τα κάτω τις αξίες των αντικειμένων προς το κοντινότερο πολλαπλάσιο του $p = \varepsilon v_{\max} / 2n$ (ε η προσέγγιση που θέλουμε, $v_{\max}$ η μέγιστη αξία)
  - Η μέγιστη ωφέλεια του μετασχηματισμένου είναι $n \cdot 2n / \varepsilon p = 2n^2 p / \varepsilon$

Σακκίδιο 0/1 (συν.)

– Άρα, έχουμε την σχέση

$$W_{k,i} = \min \{ W_{k-1,i}, w_k + W_{k-1,i-vk/p} \}$$

– $v_{\max} \leq V^* \leq n v_{\max}$

– $V^* - \varepsilon v_{\max} / 2 \leq V^* - \varepsilon V^* / 2 \leq V' \Rightarrow$

$$V^* \leq (1 - \varepsilon / 2)^{-1} V' \leq (1 + \varepsilon) V'$$

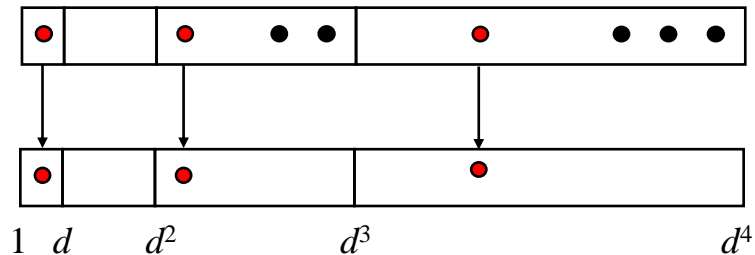
Άθροισμα Υποσυνόλου

- Δοθέντων ενός συνόλου S ακεραίων και ενός ακεραίου t , αιτείται η εύρεση $S' \subseteq S$, με το μέγιστο άθροισμα μελών που δεν ξεπερνά τον t
- Είναι **NPC**, καθώς σε αυτό ανάγεται το κάλυμμα κορυφής
- Τεχνική του διαμερισμού διαστήματος
- Πλήρης λύση:
  - Να σχηματίζουμε τα αθροίσματα όλων των υποσυνόλων και να αφαιρούμε όσα ξεπερνούν το όριο.
  - Π.χ., για $S = \{108, 101, 208, 200\}$ και $t = 411$ ($L_i =$ αθροίσματα υποσυνόλων με τα i πρώτα στοιχεία που δεν ξεπερνούν το όριο)
    - $L_1 = \{0, 108\}$,
    - $L_2 = \{0, 101, 108, 209\}$,
    - $L_3 = \{0, 101, 108, 208, 209, 309, 316, \del{417}\}$,
    - $L_4 = \{0, 101, 108, 200, 208, 209, 301, 308, 309, 316, 408, \del{409}, \del{509}, \del{516}\}$
- Χρόνος $\Omega(2^n)$

Προσέγγιση

- Έστω $\delta = \varepsilon/n$ και $d = (1-\delta)^{-1}$
- Το διάστημα $[1, t]$ κατατμείται, σε υποδιαστήματα, ως ακολούθως:

- Κρατάμε μία τιμή ανά διάστημα, την μικρότερη σε αυτό:

$$(y-z)/z \leq (d^i - d^{i-1})/d^{i-1} = 1 - 1/d = \delta, \quad z \leq y, \quad \forall y, z \in [d^{i-1}, d^i]$$

- Το πλήθος k των διαστημάτων είναι $O(n \log t / \varepsilon)$

Προσέγγιση (συν.)

- Και πάλι σαρώνουμε την λίστα, αλλά κόβουμε τις τιμές που είναι μικρότερες κατά $(1-\delta)^{-1}$ φορές από την τελευταία αποδεκτή
- Π.χ., για $\varepsilon = 0.1$ και $\delta = 0.025$
 $L_1 = \{0, 108\}$,
 $L_2 = \{0, 101, 108, 209\}$,
 $L_3 = \{0, 101, 108, 208, \del{209}, 309, \del{316}, \del{417}\}$,
 $L_4 = \{0, 101, 108, 200, 208, 301, \del{308}, \del{309}, 408, \del{509}\}$
- Χρόνος $O(nk)$
  - n περάσματα, και σε κάθε πέραςμα $k = n \log t / \varepsilon$ διαστήματα σαρώνονται

Ανάλυση

- Για κάθε $y \in L_i^*$ υπάρχει αντιπρόσωπός του $z \in L_i$ με σχετικό σφάλμα:

$$(1-\varepsilon/n)^i y \leq z \leq y$$

- Με επαγωγή στον αριθμό i του βήματος της επανάληψης:

$$(1-\varepsilon/n)^{i-1} y \leq z \leq y \Rightarrow (1-\varepsilon/n)^{i-1} (y+x_i) \leq z+x_i \leq y+x_i \text{ (} i\text{-στό βήμα)}$$

z', z'' αντιπρόσωποι των z και $z+x_i$

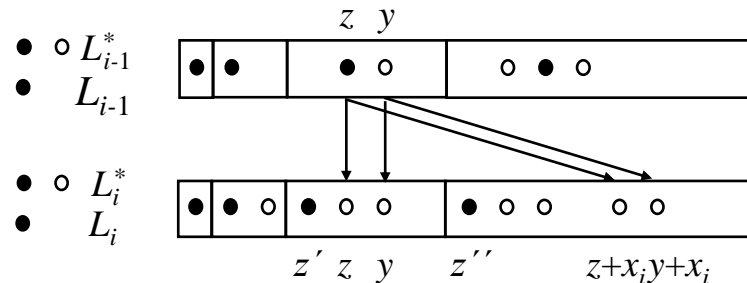
$$(1-\varepsilon/n)z \leq z' \leq z \text{ και } (1-\varepsilon/n)(z+x_i) \leq z'' \leq z+x_i$$

$$(1-\varepsilon/n)^i y \leq z' \leq z \leq y$$

$$(1-\varepsilon/n)^i (y+x_i) \leq z'' \leq z+x_i \leq y+x_i$$

- Οπότε, για $i=n$, παίρνουμε την προσεγγιστική λύση T^*

$$(1-\varepsilon)T^* \leq (1-\varepsilon/n)^n T^* \leq T \leq T^*$$

Πλήρωση Δοχείου

- Να τοποθετηθούν αντικείμενα στον ελάχιστο αριθμό δοχείων, ατομικής χωρητικότητας 1
- Είναι **NPC** διότι σε αυτό ανάγεται το σακκίδιο 0/1

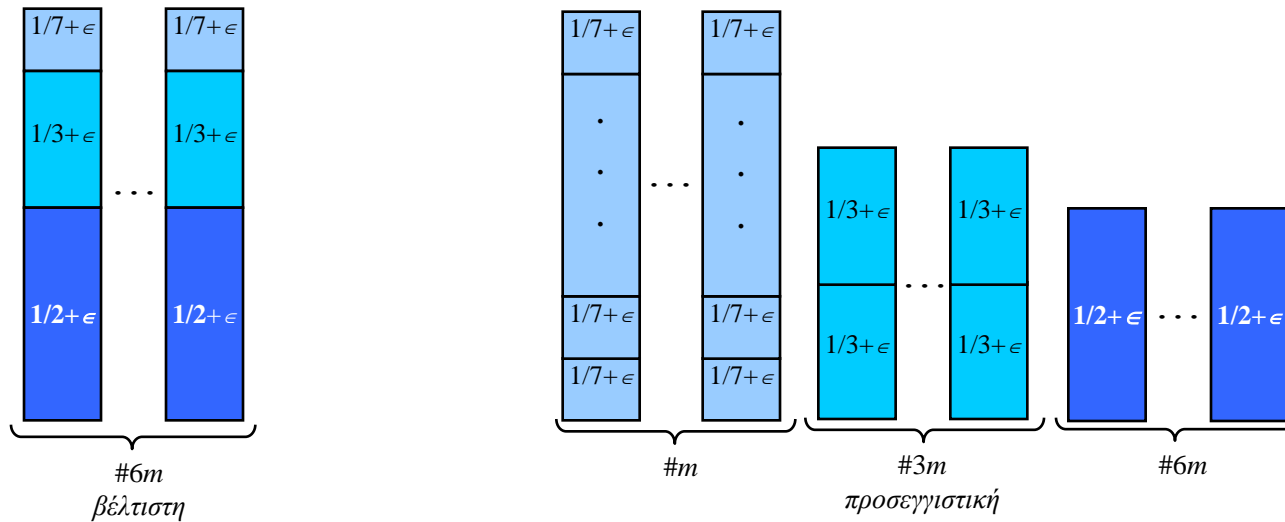
Πρώτο Ταίριασμα (First Fit)

- Κάθε αντικείμενο τοποθετείται στο πρώτο δοχείο που το χωρά, διαφορετικά σε νέο άδειο δοχείο
- Κάθε δοχείο είναι τουλάχιστον κατά το ήμισυ γεμάτο. Άρα

$$FF \leq 2\sum s_i \leq 2B$$

(θεωρήστε πως κάθε αντικείμενο έχει μέγεθος $1/2+\epsilon$)

Χειρότερη Περίπτωση FF

Καλύτερο Ταίριασμα (Best Fit)

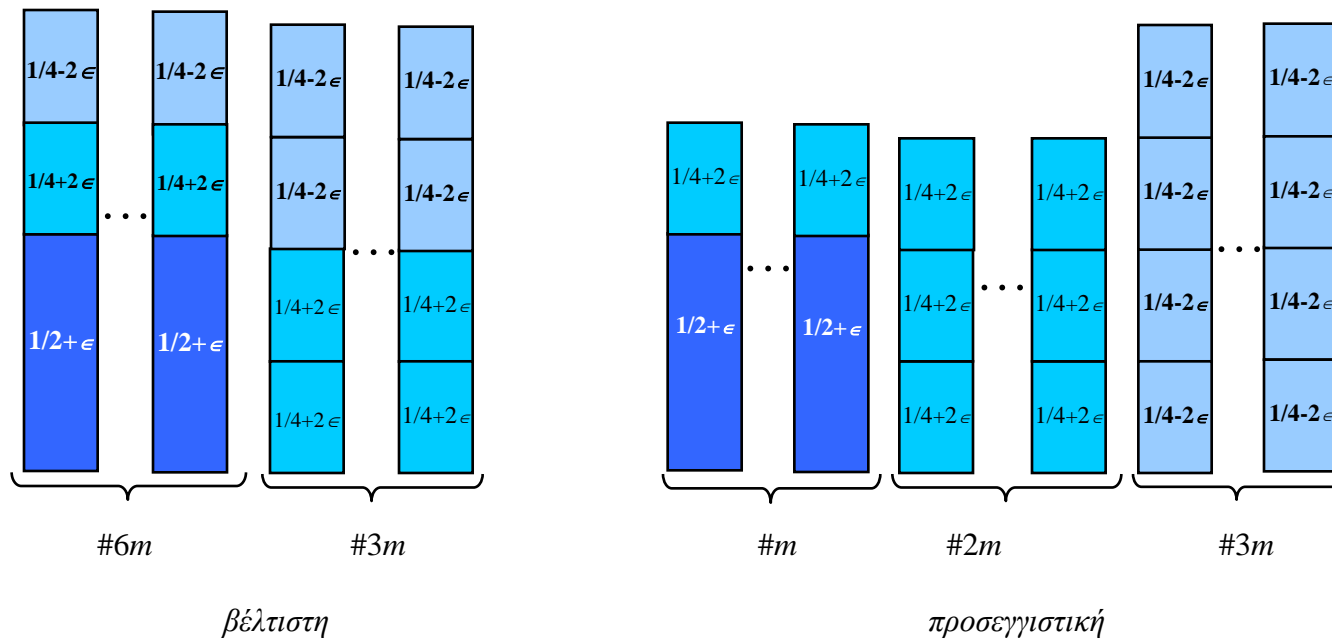
- Τοποθέτηση στο πιο γεμάτο δοχείο που το χωρά. Διαφορετικά, σε νέο άδειο
- Και πάλι δεν ξεπερνά το διπλάσιο -στην πράξη, όμως, δουλεύει καλύτερα

Φθίνοντος Πρώτου Ταϊριάσματος (First Fit decreasing)

- Καλύτερη Λύση:
  - Τα αντικείμενα διατάσσονται κατά φθίνουσα τάξη μεγέθους
  - Κατόπιν, εκτελείται πρώτο ταίριασμα
- $FFD \leq 11/9B+4$ (δύσκολη απόδειξη!)

Χειρότερη Περίπτωση

Ευκολότερη Απόδειξη: $4/3 + 1/(3B)$

- Ο προσεγγιστικός τοποθετεί στα (επιπλέον) $FFD-B$ δοχεία αντικείμενα μεγέθους $\leq 1/3$

Έστω s_i το πρώτο αντικείμενο του $(B+1)$ δοχείου με μέγεθος $> 1/3$. Τότε, ≤ 2 αντικείμενα ανά δοχείο

$b_1 \dots b_k$ μονά δοχεία

$b_{k+1} \dots b_B$ διπλά δοχεία

Η ίδια διάρθρωση και για τον βέλτιστο, άρα το s_i δεν χωρά (άτοπον)

Ευκολότερη Απόδειξη: $4/3 + 1/(3B)$ (συν.)

- Τα αντικείμενα που τοποθετούνται στα επιπλέον ($FFD-B$) δοχεία είναι το πολύ $B-1$. Έστω B τα αντικείμενα $s_1, \dots, s_B$ και στο πρώτο δοχείο έχουν μπει μεγέθους s_{a_1} αντικείμενα, ..., στο B -στό μεγέθους s_{a_B} αντικείμενα. Τότε,

$$s_{a_1} + s_{i_1} > 1, \dots, s_{a_B} + s_{i_B} > 1$$

$$B \geq \sum s_i \geq \sum s_{a_i} + \sum s_i > \sum (s_{a_i} + s_i) > B \text{ (άτοπο)}$$

Ευκολότερη Απόδειξη: $4/3 + 1/(3B)$ (συν.)

- Άρα, έχουμε:

$$FFD \leq B + (B-1)/3$$

$$FFD/B \leq [B + (B-1)/3]/B \leq 4/3 + 1/(3B)$$

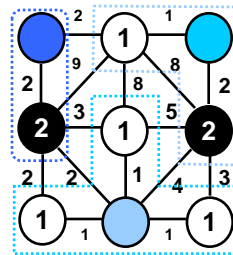
k -κέντρο

- Δοθέντος ενός γραφήματος G , να βρεθούν k κορυφές-κέντρα, έτσι ώστε η μέγιστη απόσταση κάθε κορυφής από τα κέντρα να ελαχιστοποιείται
- Ορισμοί
  - Γειτονιά ενός κέντρου
    - οι κορυφές που την έχουν ως κοντινότερο κέντρο
  - Απόσταση κέντρου
    - η μέγιστη απόσταση από τις κορυφές της γειτονιάς του
  - Απόσταση μπουτλιαρίσματος (bottleneck)
    - η μέγιστη απόσταση κέντρου

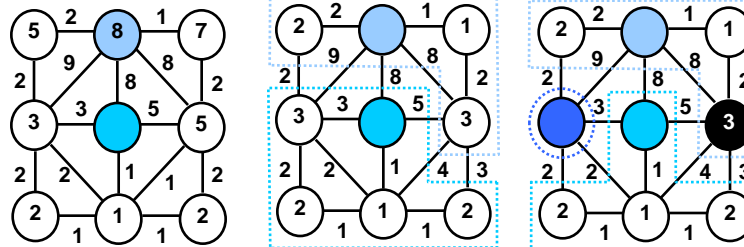
1-προσεγγιστικός Αλγόριθμος

- Διαδοχικά
  - υπολογίζουμε γειτονιές
  - στο υπό διαμόρφωση σύνολο τοποθετούμε την κορυφή μποτιλιαρίσματος

Βέλτιστη:

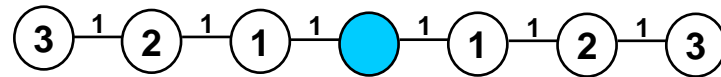
Προσεγγιστική:

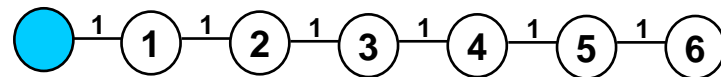
Χειρότερη Περίπτωση

- 1-κέντρο

Βέλτιστη

Προσεγγιστική

Ανάλυση

- Έστω:

$C^o = \{c_1^o, \dots, c_k^o\}$ η βέλτιστη, με απόσταση μποτιλιαρίσματος $D(C^o)$

$C^h = \{c_1^h, \dots, c_k^h\}$ η προσεγγιστική, με απόσταση μποτιλιαρίσματος $D(C^h)$

c_b^h κορυφή μποτιλιαρίσματος

- $\text{dis}(c_i^h, c_j^h) \geq D(C^h)$ (φθίνουν οι αποστάσεις)

- $|C^h \cup \{c_b^h\}| = k+1 \Rightarrow$

Υπάρχουν c_i^h, c_j^h στην ίδια γειτονιά c_μ^o

- Άρα,

$$D(C^h) \leq \text{dis}(c_i^h, c_j^h) \leq \text{dis}(c_i^h, c_\mu^o) + \text{dis}(c_j^h, c_\mu^o) \leq 2 D(C^o)$$

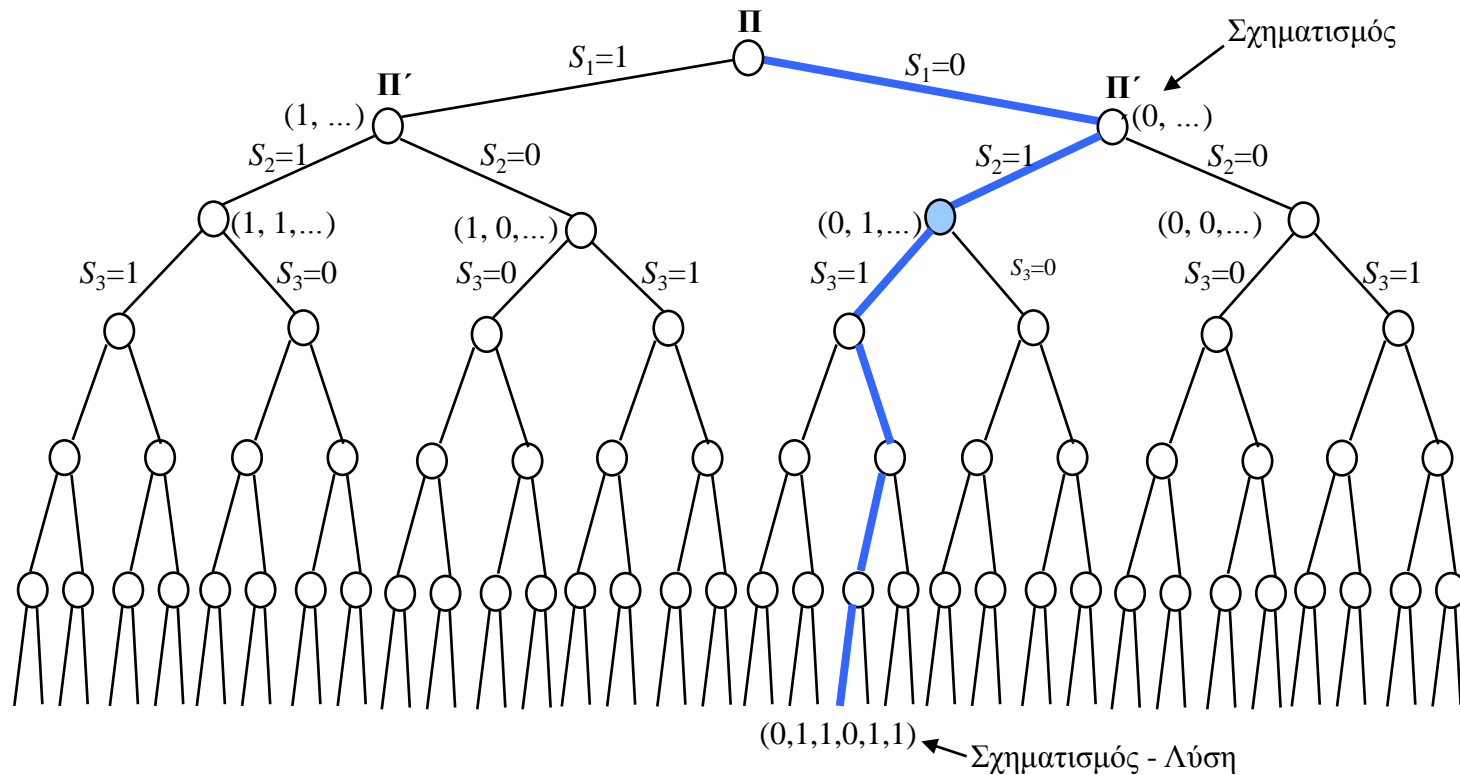

Απεικονίσεις Προβλημάτων NPC

- Χώρος ενδεχόμενων λύσεων εκθετικός
- Οι ληφθείσες αποφάσεις αναπαρίστανται μέσω *σχηματισμών (configurations)*
- Κάθε *μν-επιλογή* οδηγεί σε διαφορετικό σχηματισμό (configuration) και, ισοδύναμα, σε υποσύνολο του αρχικού συνόλου ενδεχόμενων λύσεων

Παράδειγμα

- Άθροισμα Υποσυνόλου

Αιτούμενο

- Εξερεύνηση του χώρου των ενδεχόμενων λύσεων με *έξυπνο* και *συστηματικό* τρόπο, ώστε να εντοπιστεί η λύση με καλή πολυπλοκότητα χρόνου
- Τεχνικές
  - Οπισθοδρόμηση (Backtrack)
    - για «απλά» προβλήματα μοναδικής λύσεως
  - Διακλάδωση και Οριοθέτηση (Branch & Bound)
    - για προβλήματα βελτιστοποιήσεως

Οπισθοδρόμηση

Algorithm backtrack(configuration c)

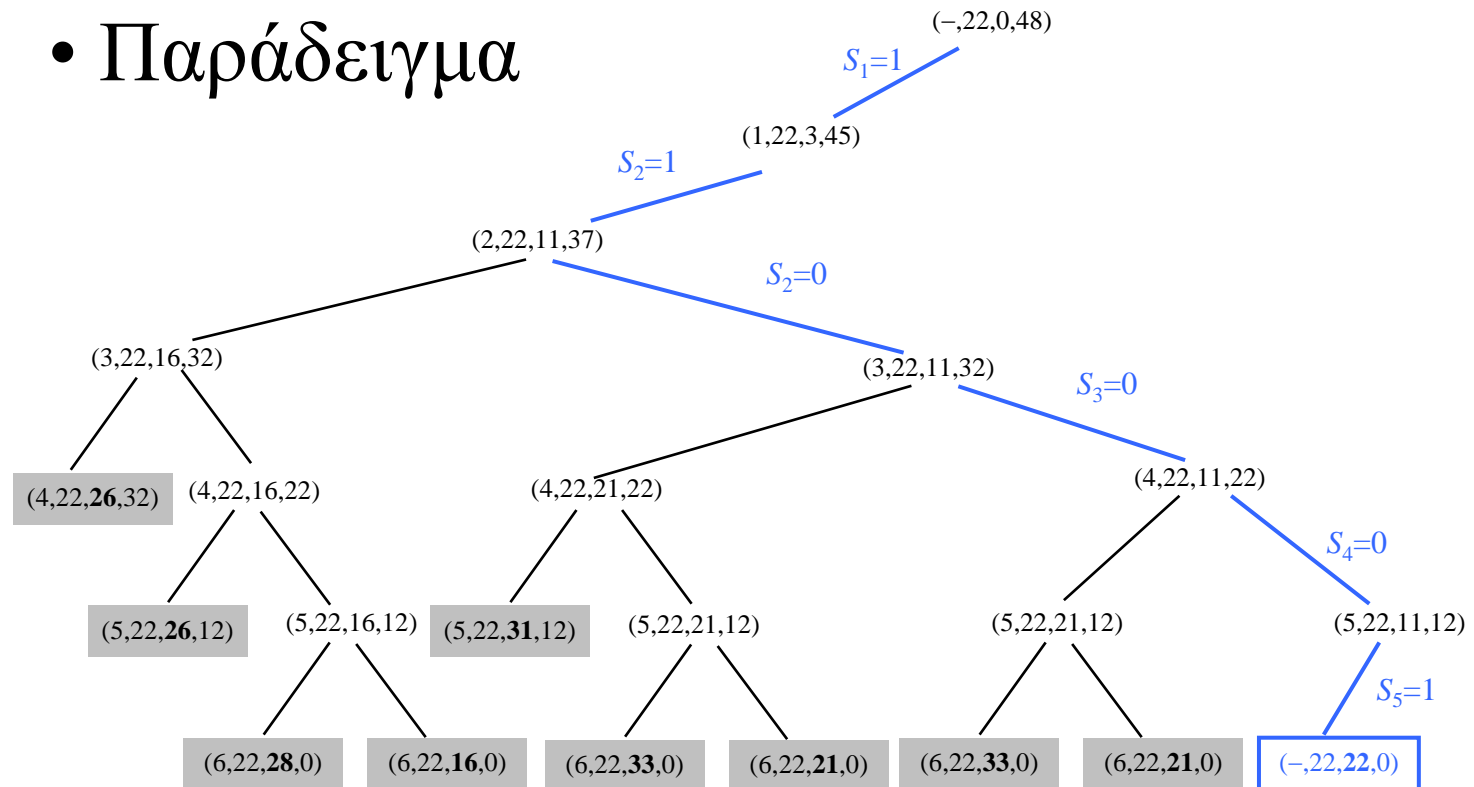
1. queue q = **new** queue(c);
2. list l;
3. **while** (!q.isEmpty()){
4.   s = q.get(); // επόμενος σχηματισμός
5.   l = split(s) // διακλάδωση στα επιμέρους υποπροβλήματα
6.   **for** (x = l.getNextIterator(); x != **null**; x = x.getNext()){
7.   **switch** (test(x)) {
8.   **case** IS_SOLUTION   : **return** x; **break**;
9.   **case** EXISTS_SOLUTION : q.ins(x); **break**; // τοποθέτηση για εξέταση
10.   **case** EMPTY   : **break**;
11.   }
12.   }
13. **return** NO_SOLUTION_EXISTS;

Άθροισμα Υποσυνόλου

- Σχηματισμός
  - Λογικό διάνυσμα διάνυσμα $(x_1, x_2, \dots, x_i, x_{i+1}, \dots, x_n)$
- Διέλευση
  - DFS
- Έλεγχοι
  - $\sum_{j \leq i+1} x_j = t$: επιτυχίας
  - $\sum_{j \leq i+1} x_j > t$: αποτυχίας εάν συμπεριληφθεί το x_{i+1}
  - $\sum_{j \leq i+1} x_j + \sum_{j > i+1} x_j < t$: το υπολειπόμενο υποπρόβλημα είναι κενό

Άθροισμα Υποσυνόλου (συν.)

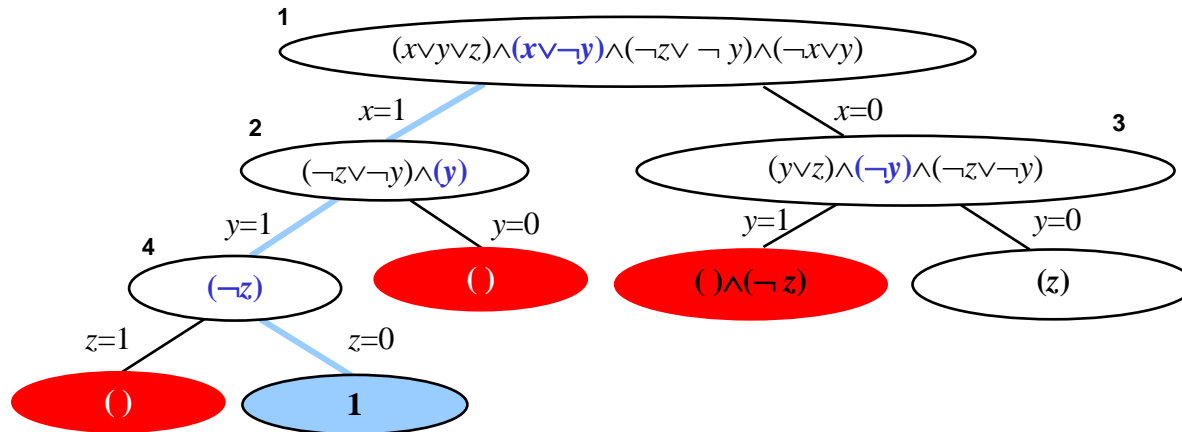
- Παράδειγμα

SAT

- Διέλευση
  - επιλογή υποπροβλήματος με μικρότερη υποπρόταση
- Δημιουργία υποπροβλημάτων
  - επιλογή μιας μεταβλητής της μικρότερης υποπροτάσεως και διάσπαση, αναθέτοντας 0 και 1
- Έλεγχος
  - Κενές υποπροτάσεις: αναληθή ανάθεση
  - Αντιφάσεις
  - Εμφάνιση της τιμής αληθείας '1'

Παράδειγμα

Διακλάδωση & Οριοθέτηση

- Εφαρμόζεται στα προβλήματα βελτιστοποίησης
- Όταν βρεθεί μία λύση, δεν τερματίζουμε την αναζήτηση, αλλά συνεχίζουμε γιατί θέλουμε την βέλτιστη
- Επιπροσθέτως, χρησιμοποιούνται συναρτήσεις εκτιμήσεως της ωφέλειας που θα προκύψει από συνέχιση της θεωρήσεως

Διακλάδωση & Οριοθέτηση (συν.)

Algorithm branchAndBound(configuration c)

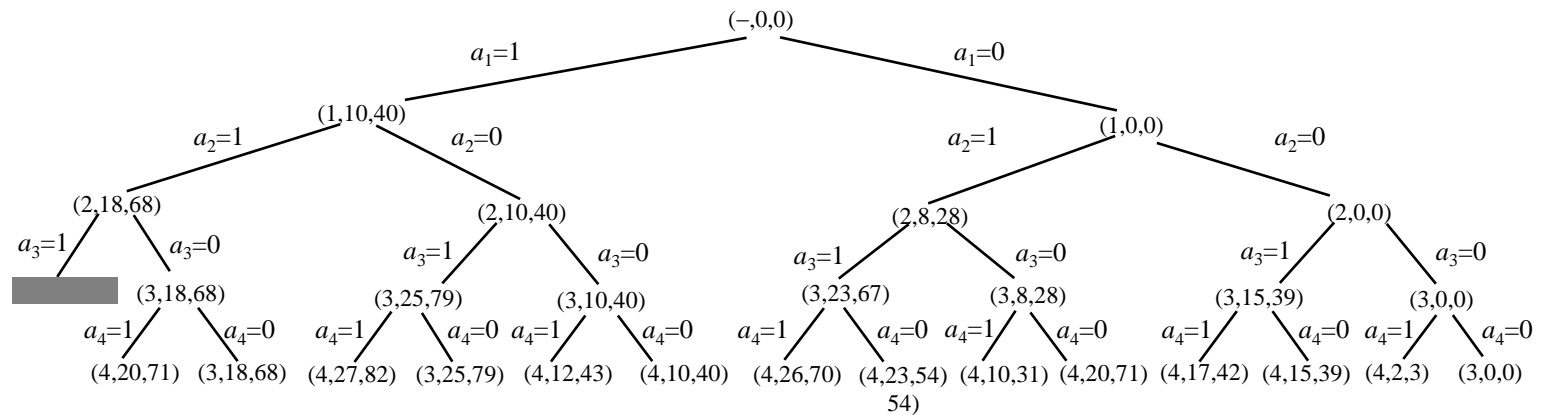
1. queue q = **new** queue(c);
2. list l;
3. curBest = -INFTY;
3. **while** (!q.isEmpty()){
4.   s = q.get(); // επιλογή σχηματισμού
5.   l = split(s) // λίστα διακλαδώσεως
6.   **for** (x = l.First(); x != **null**; x = x.getNext()){
7.   **switch** (test(x)) {
8.   **case** IS_SOLUTION   : curBest = (cost(x) > curBest) ? cost(x) : curBest); **break**;
9.   **case** EXISTS_SOLUTION : **if** (potentialGain(x) > curBest) q.ins(x); **break**;
10.   **case** EMPTY   : **break**;
11.   }
12.   }
13. **return** (curBest == -INFTY ? NO_SOLUTION_EXISTS : curBest);

Σακκίδιο 0/1

- Σχηματισμός
  - άνυσμα αντικειμένων $(a_1, a_2, \dots, a_i, a_{i+1}, \dots, a_n)$
- Συνάρτηση εκτίμησης ωφέλειας
  - κλασματικό σακκίδιο στο εναπομείναν πρόβλημα

Παράδειγμα

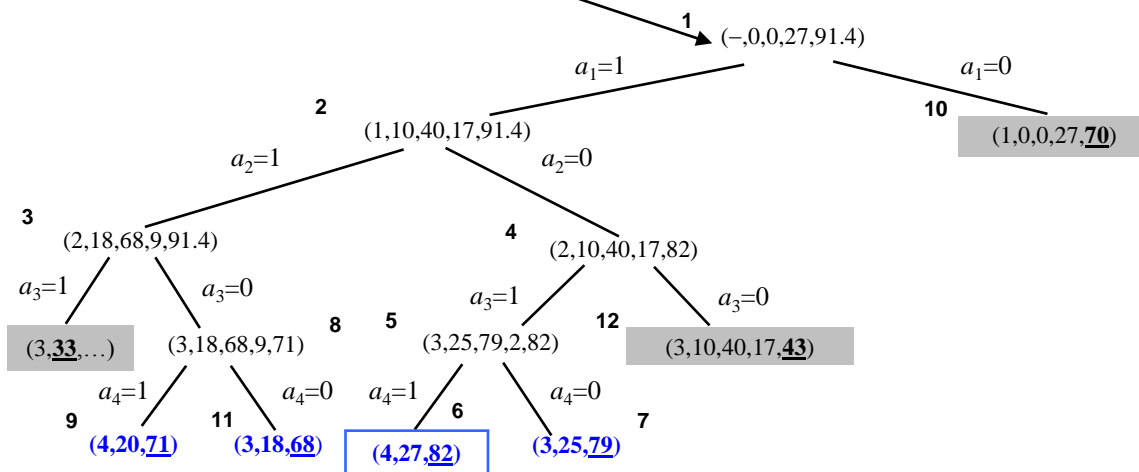
- Απλή Οπισθοδρόμηση

Παράδειγμα (συν.)

- Διακλάδωση και Οριοθέτηση

(αντικείμενο, τρέχον βάρος, τρέχουσα ωφέλεια, τρέχον υπόλοιπο, εκτίμηση ωφέλειας)

- Τα αντικείμενα είναι διατεταγμένα κατά φθίνοντα λόγο ωφέλειας
- Έχει αναφερθεί μέχρι και 95% επιτάχυνση